

Simon Péter Bence

AVAGY A SZÜNETMENTES »TYPEBREAK«

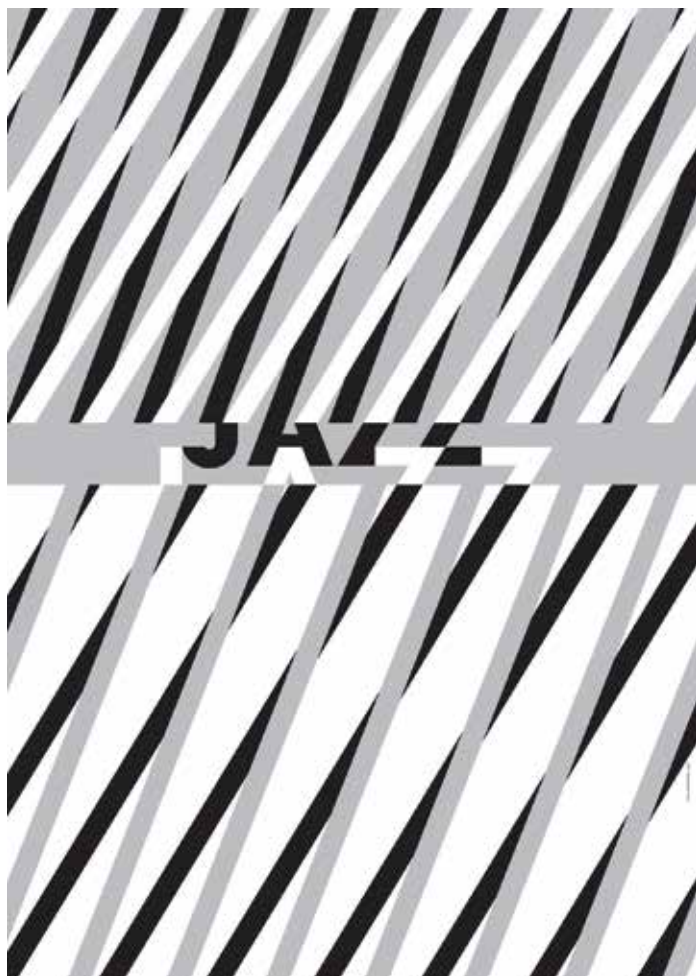
Maczó Péter

A tipográfia szövegek előállítására. Ezek a szövegek betűkből állanak, amelyek szavakká kapcsolódnak össze. Egyetlen alkalmazott művészetben sincsen a tervezésnek pontosabb mértékrendje, mint a tipográfiában. Ez az alap, ez adja meg a tipográfia karakterét.

MAX BILL

Mottónk szerzőjét jól ismerjük: Max Bill svájci építész, betűtervező művész, ipari formatervező és jelentős grafikus volt. Tervezőként és művészként olyan formákat hozott létre, amelyek a 20. századot vizuálisan reprezentálják. Arra törekedett, hogy olyan tárgyakat alkosson, amelyekkel az új formatudományt az érzékszervek segítségével meg lehet érteni – konkrét művészetet. Széles körben a svájci grafikai tervezésre gyakorolt hatása meghatározó. Professzorként tanított a zürichi Kunstgewerbeschulén, a hamburgi és berlini művészeti főiskolákon, Otl Aicherrel az Ulm School of Design egyik alapítója volt...

S amit mond, azt én kivált jellemzőnek érzem Simon Péter Bence munkáira tekintve. Ő az az alkotó, aki szigorúan a tipográfiai rend megvalósulására törekszik, miközben hagyományos, puritán eszközeivel avantgarde látványokat varázsol. Képein a szöveg értelmezése mellett (néhol helyett) a gondolat vizuális üzenetként domináns.

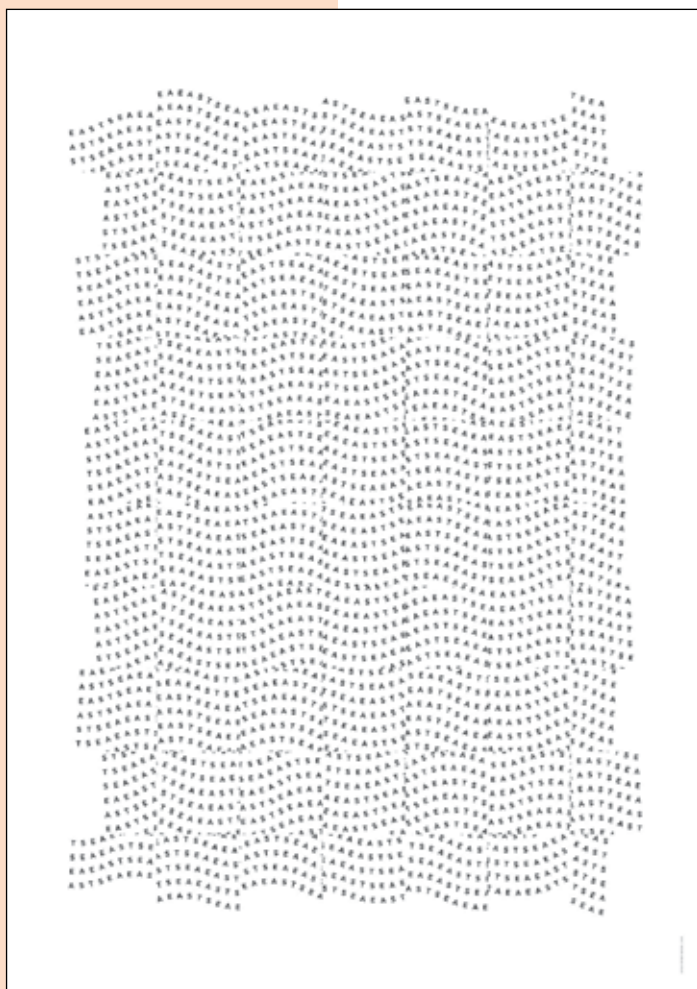
JAZZ INTERFERENCE.

GRAFFITY
CONSTRUCTIVISM 100

✘ **Type_Break munkáiddal a Platán Galériában találkoztam először, s ez elkísért a doktori védésig, ahol szintén találkoztunk, igaz, nem másodjára. Honnan van benned ennyi állhatatosság?**

✘ **Állhatatosság vagy tudatosság? A TYPE_BREAK több sorozatot összefogó kiállítás volt 2017-ben. De azóta is fejlődik, gyarapodik az anyag. Nem is**

WAVE »EAST SEA«

egy tervként, inkább egy tervezői programként gondolkod rá. Kísérleti tipográfia és konkrét költészet kategóriákkal lehetne legjobban jellemezni. Azóta is ezek a kérdések foglalkoztatnak: az irodalom, a design és a képzőművészet határterületét és az olvashatóság kérdését vizuális megközelítésből vizsgálom.

✘ **A Képzőn kapott diploma óta majd két évtized telt el. Ez egy komoly és sajátosan karakteres alkotói oeuvre kialakítását tette lehetővé. Mindig ezt akartad?**

✘ **Nem. A Magyar Képzőművészeti Egyetem Tervezőgrafikán végezve, én is (mint a legtöbben) elkezdtem keresni az utam. A tanítás volt az alap és mellette folyamatosan független tervezőként is dolgoztam. A Type_Break-hez hasonló, egyedi alkotói koncepció igénye csak pár évvel később jelentkezett nálam, de onnantól kezdve az utam sokkal egyenesebb lett. Lassan ehhez a vizuális karakterhez igazodott a megrendelői köröm is, és az autonóm indítatású vagy plakátművészeti munkáim is. Ezeknek köszönhetően most tényleg úgy tűnhet, hogy kivételesen céltudatos és egyedi vizuális hangú alkotó vagyok.**

✘ **Szereplésed a szerényebb budapesti Ampersandtól a jeles lengyel Jazz poster jamboreen át a sokezres East Sea koreai rendezvényéig és azon túl tart. Úgy érzed, ez a műfajod?**

✘ **A plakát műfajára gondolsz vagy a kiállítási helyzetekre?**

✘ **Persze a plakátra, amely az utcáról a kiállítótermek és a galériák világába szorult vissza...**

✘ **Hát igen, az utcán megjelenő igazán igényes plakát, úgy tűnik, ma már nem létezik. A mai plakátok nagy részének annyi köze van a grafikai minőséghez, mint a tömegközlekedésen hallható (recsegő hangú) hangosbemondó szövegének egy koncerthez vagy egy zeneszámhoz.**

Az én terveim értelmezéséhez idő kell, megállítanak, elgondolkodtatnak, nem lehet őket egyszerűen dekódolni. Alkotóként a határterületeket kutatom, kísérletezem. Autonóm művészeti irányba is kilépek, és több »szerzői« plakátot is tervezek mostanában. Ezek már nem merkantil munkák, sokkal jobban megtalálják a helyüket a kiállítóterekben.

✘ **Sikereid évről évre követhetők: Posterfest 2021, ahol Németh Kriszta és Tálás Wanda előtt nyertél 1. díjat és hasonlóan a Posterists in the World legjobbjá lett a Tipo Bauhaus plakátod... Azért írom ide, hogy szerényen el ne hallgasd, de folytasd azokkal, amelyeket alkotásként legjobban szeretsz!**

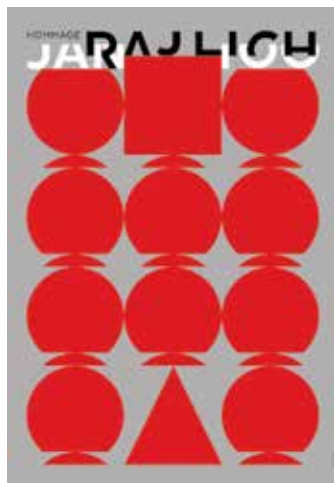
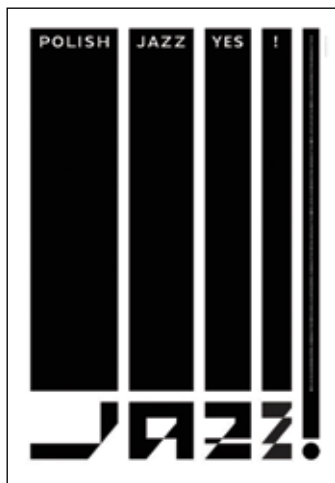
✘ **Idén Limában, a Peru Design Biennale-n, Dél-Amerika legprominensebb eseményén, a tipográfia kategória fődíját kaphattam meg. Itt egy olyan plakáttal pályáztam, amit egy dél-koreai meghívásos, tematikus kiállításra készítettem (TYPO LANTERNS Beautiful Seoul). Fél éve pedig a prominens német kiadó, a Slanted, Experimental Type**

című kiadványában került bemutatásra az *East Sea*, ami szintén egy dél-koreai meghívásra készített plakátom. Nagyon aktív a plakátművész világ, rengeteg a művész-, vagy alkotói plakát pályázat, szinte minden esetben globális merítésű a pályázati anyag és legtöbb helyen nemzetközi zsűri bírál.

Valahogy a tervezői igényű utcai plakát „halálával” a pla-

**TYPO LANTERNS
»BEAUTIFUL SEOUL«**

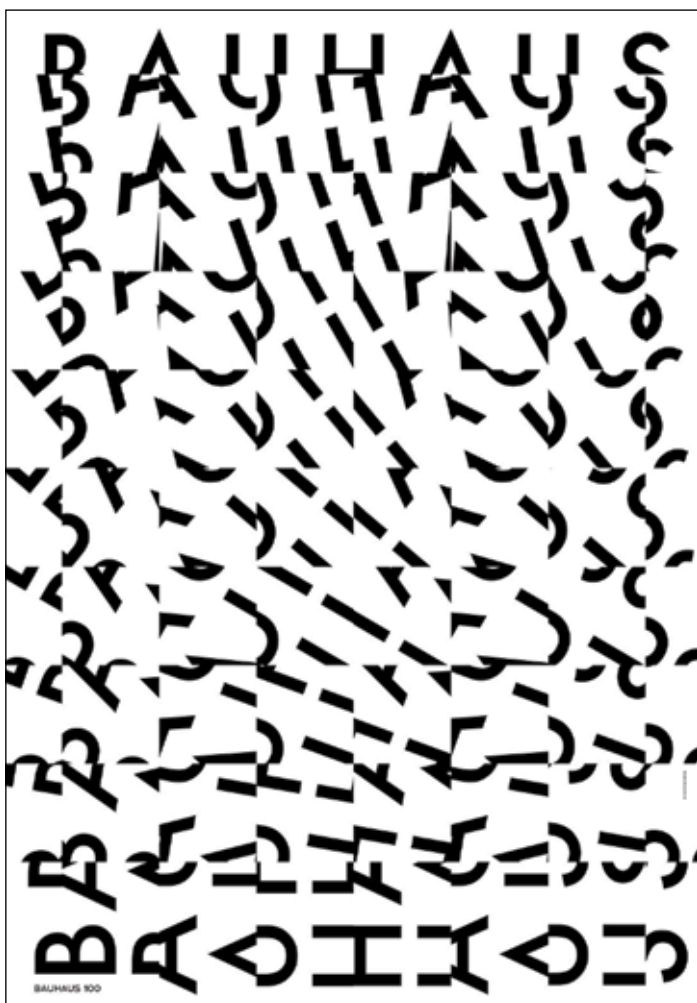

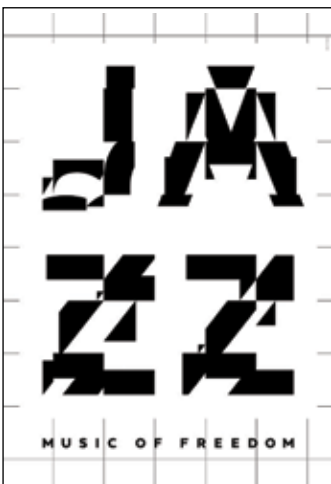
kátművészet, egy másik síkon, teljesen új lendületet kapott.

✘ **A művészi lét mellett a megélhetést mi jelenti számodra. Prózái kérdés, tudom, ám manapság kevésbé jellemző, hogy mecénások támogassanak tipográfusokat, sőt mint sok példa mutatja, a jelentős cégek is inkább spórolnak a szakmai színvonalon...**

✘ Tervezőgrafikát, tipográfiát tanítok. Már több mint húsz éve, a diploma óta. Ez tölti ki az időm egy részét. A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Tervezőgrafika MA szakának megbízott vezetője és a képzésben a tipográfia felelőse vagyok. De az oktatás mellett mindig is aktív voltam független tervezőként is.

Szerintem a tanári hivatás több előnnyel is jár. Anyagi lehetőséget ad arra, hogy szabadon – minőségi elvárásaimat előnybe helyezve – dönthessek a megrendelések között. Már csak olyan munkát vállalom el, amit követni, segíteni tudok a kivitelezésig és megbizonyoso-

dom róla, hogy a megrendelő célja is a minőségi végeredmény, nem pedig a »spórolás«. Másrésztől a tanári munka segít, sőt rákényszerít arra, hogy »up to date« maradjak. A fiatalokkal való foglalkozás – tervezőként – friss és nyitott attitűdöt feltételez. Ez talán az első tíz évben még nem annyira fontos tényező, de azután, szerintem kincset ér.

✘ **Doktori értekezésed alapossága jelzi, az elődök útjait jól ismered: stílus és életérzés találkozására volna min-**

dennek eredője? A tömegkommunikáció éles metszétén át ugyan hol látod a tipográfia jövőjét? A mozgó tipo és az e-book nálam afféle nüanszok, a főcsapás nekem a könyv marad – társként, emberi mivoltában (ami nonszensz)...

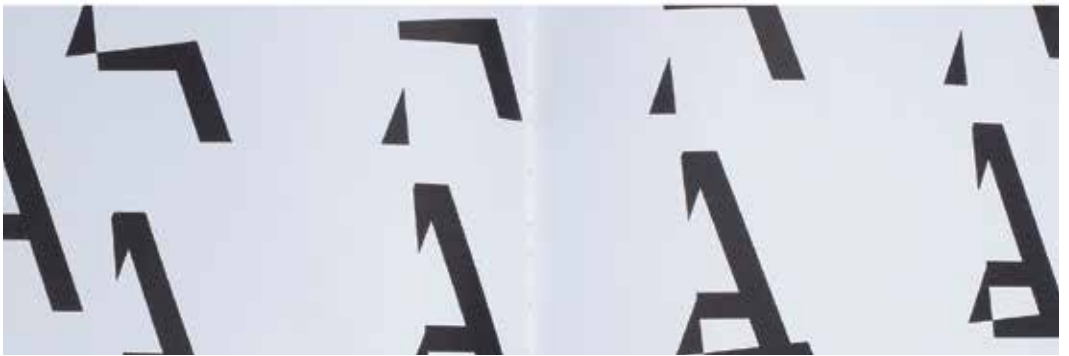
Nekem a mozgó tipográfia most nagyon izgalmas területnek tűnik. Ha nem haragszol meg, még a könyvvel is párhuzamba hoznám. Az én alkotói szempontom szerint, a könyvtárgy »varázslata« az időbeliség megragadásában rejlik. A lapozás miatt, az olvasó egy hosszú történetfolyamból mindig csak egy oldalpárt láthat. Sosem az egész történetet egyszerre. A lapozással előre és hátra ugrálhat a »könyv idejében«. Szerintem ebből a szempontból párhuzam húzható a mozgó tartalmakkal. Nincs is jobb bizonyíték érveim alátámasztására, mint a »flip book«.

Annak ellenére, hogy kedvelem a mozgó tipográfiát, vagy pont azért, mert úgy gondolom, hogy a könyv is, bizonyos szempontból, mozgó tartalom, nagyon szeretem azt, hogy grafikáim egy könyvben jelennek meg.

Doktori mestermunkám, a *Type_Break* is egy művész-könyv.

A kísérleti tipográfiai koncepcióim legtöbbje sorozat, egymásutániságukat, fejlődésüket a könyv lapozásával tudom a legjobban bemutatni.

A nézőtől/olvasótól azt várom, hogy ő is járja végig az utat ahogyan a betűim alakulnak, átalakulnak. Így tudja értelmezni a koncepciómat, követni a gondolatmenetemet.

✘ Szóval te is hitet teszel a könyv mellett. A nyomtatott irodalom / grafika / kép nekem – hogy úgy mondjam – elitebb a képernyőn olvasásnál, bár bizonyos, a jövő is mozgásban van.

✘ A jövő tartalmai szerintem mozogni fognak. Az AR (Augmented Reality) szerintem egy nagyon jó (és még nem kiaknázott) perspektívát hordoz, hogy megmaradjon a nyomtatott (emberi) produktum...

